

**MURAT
YAYINLARI**

**KAMU PERSONEL SEÇME SINAVI
A GRUBU VE ÖĞRETMENLİK
ALAN BİLGİSİ TESTİ**

HUKUK • İKTİSAT • MALİYE

DENEME TG-8
ÇÖZÜM KİTAPÇIĞI

Bu testlerin her hakkı saklıdır. Hangi amaçla olursa olsun, testlerin tamamının veya bir kısmının Merkezimizin yazılı izni olmadan kopya edilmesi, fotoğrafının çekilmesi, herhangi bir yolla çoğaltılması, yayımlanması ya da kullanılması yasaktır. Bu yasağa uymayanlar gerekli cezai sorumluluğu ve testlerin hazırlanmasındaki mali külfeti peşinen kabullenmiş sayılır.

ÇÖZÜMLER

• HUKUK ÇÖZÜMLER•

1. D 1982 Anayasası'na göre Kamu Başdenetçisi TBMM tarafından gizli oy usulüne göre 4 turlu oylama ile seçilir. Seçimin birinci turda tamamlanabilmesi için en az 400 milletvekilinin oyu, ikinci turda tamamlanabilmesi için en az 400 milletvekilinin oyu, üçüncü turda tamamlanabilmesi için 301 milletvekilinin oyu, dördüncü turda tamamlanabilmesi için üçüncü turda en çok oy alan iki adayın katıldığı seçimde geçerli oyların çoğunu almış olmak gerekir.
2. E Anayasaya göre, değişiklik teklifi kabul edilirken, bu kanunun halkoylamasına sunulması halinde, Anayasa'nın değiştirilen hükümlerinden hangilerinin birlikte, hangilerinin ayrı ayrı oylanacağına Cumhurbaşkanı değil TBMM karar verir. Referandum kararını, ister ihtiyari isterse de zorunlu olsun Cumhurbaşkanı verir.
3. D Usulüne göre yürürlüğe konulmuş milletlerarası antlaşmalar kanun hükmündedir yani normlar hiyerarşisinde kanunlarla eşittir. Milletlerarası antlaşmalar için Anayasaya aykırılık iddiasıyla Anayasa Mahkemesine başvurulamaz, yargı yolu kapalıdır.
4. D 1982 Anayasası'nda düzenlenen hak arama hürriyetine göre; Herkes, meşru vasıta ve yollardan faydalanmak suretiyle yargı mercileri önünde davacı veya davalı olarak iddia ve savunma ile adil yargılanma hakkına sahiptir. Hiçbir mahkeme, görev ve yetkisi içindeki davaya bakmaktan kaçınmaz.
5. A İl genel meclisi her ayın ilk haftası üye tam sayısının salt çoğunluğu ile toplanır. Toplantıya katılan üyelerin salt çoğunluğunun oyuyla karar alır. Ancak bu sayı hiçbir zaman üye tam sayısının dörtte birinden az olamaz. İl genel meclisi kararları beş gün içinde valiye gönderilir. Vali, hukuka aykırı gördüğü meclis kararlarını gerekçesini de bildirerek iade edebilir. Süresi içinde iade edilmeyen kararlar kesinleşir. Kesinleşen kararlar 7 gün içinde uygun araçlarla halka duyurulur.
6. D Devlet Memurları Kanunu'na göre memuriyetin sona erme sebepleri şunlardır;
- Çekilme
 - Çekiliş sayılma
 - Koşullarda eksiklik
 - Memuriyetle bağdaşmayan işlerde bulunma
 - Memuriyetten çıkarma
 - Emeklilik
- Kadro su kaldırılan memur uygun bir kadroya en geç 6 ay içinde atanmalıdır. Kadronun kaldırılması memuriyetin sona ermesi sebepleri arasında yer almaz.

MURAT YAYINLARI

MURAT YAYINLARI

7. C Kamu İhale Kanunu'na göre ihaleye ilişkin şikayet başvurusu 10 gün içinde ihaleye yapan idareye yapılır. İdare 10 gün içinde kararını verir. Taraflara 3 gün içinde tebliğe çıkarılır.

10. E MEB ve ÖSYM tarafından yapılan merkezi ve ortak sınavlara ilişkin davalarda;
- Dava açma süresi 10 gün temyiz süresi 5 gündür.
 - Bu davalarda savunma süresi 3 gündür. Haklı sebeplerin varlığı halinde bu süre 3 gün daha uzatılabilir.
 - Bu davalarda yürütmeyi durdurma talebinde bulunulabilir ancak talep üzerine verilen kararlara itiraz edilemez.
 - Bu davalarda görevli mahkeme Ankara İdaresi Mahkemesidir.
 - Bu davalarda ilk inceleme süresi 7 gündür.

MURAT YAYINLARI

8. D Bir kamu hizmetinin karı zararı özel hukuk kişisine ait olmak üzere özel kişi tarafından yürütülmesine imtiyaz usulü denir. Devlet adına imtiyaz verme yetkisi Cumhurbaşkanına aittir.

11. E Gerek kendisine ve gerek başkasına ait bir hakka yönelmiş, gerçekleşen, gerçekleşmesi veya tekrarı muhakkak olan haksız bir saldırıyı o anda hal ve koşullara göre saldırı ile orantılı biçimde defetmek zorunluluğu ile işlenen fiillerden dolayı faile ceza verilmez. Meşru savunmada sınırın aşılması mazur görülebilecek bir heyecan, korku veya telaştan ileri gelmiş ise faile ceza verilmez. Meşru müdafaa hükümlerinden yararlanmak için saldırının varlığı gerekir, tehlike ise zorunluluk halinde aranır.

MURAT YAYINLARI

9. E Zorunlu idari başvuru yolu tüketilmeden davanın açılmış olması halinde mahkeme idari merci teccavüzü kararı vererek dosyayı ilgili idareye tevdi eder.

12. D Taksirle işlenen suçlarda hükümlü oy kullanabilir, diğer koşulların varlığı halinde hapis cezası adli para cezasına çevrilebilir. A' nın sürücü belgesine üç aydan az olmamak koşuluyla 3 yıla kadar geri alınabilir.

13. B İyiniyetli üçüncü kişilere ait olmamak koşuluyla, kasıtlı bir suçun işlenmesinde kullanılan veya suçun işlenmesine tahsis edilen ya da suçtan meydana gelen eşyanın müsadereesine hükmlenir. Suçun işlenmesinde kullanılmak üzere hazırlanan eşya, kamu güvenliği, kamu sağlığı veya genel ahlak açısından tehlikeli olması durumunda müsadere edilir. Eşyanın üzerinde iyiniyetli üçüncü kişiler lehine tesis edilmiş sınırlı aynı hakkın bulunması hâlinde müsadere kararı, bu hak saklı kalmak şartıyla verilir. eşyanın, ortadan kaldırılması, elden çıkarılması, tüketilmesi veya müsaderesinin başka bir surette imkansız kılınması halinde; bu eşyanın değeri kadar para tutarının müsadere kararına devam edilir. Sanığın ölümü halinde müsadere kararı verilir. Sanığın ölümü halinde müsadere kararı verilir. Sanığın ölümü halinde müsadere kararı verilir. Sanığın ölümü halinde müsadere kararı verilir.

MURAT YAYINLARI

14. E Ceza Muhakemesi Kanunu'na göre çağrıya uymayan tanıklar hakkında zorla getirme kararı verilir. Tanık ifadelerinin kayıt altına alınması takdiridir. Ancak; Mağdur çocukların, Duruşmaya getirilmesi mümkün olmayan ve tanıklığı maddi gerçeğin ortaya çıkarılması açısından zorunlu olan kişilerin, tanıklığında bu kayıt zorunludur. Devlet sırrı niteliğindeki bilgilere ilişkin tanıklıklarda tanığı yalnızca mahkeme heyeti dinler. Sebepsiz yere tanıklıktan veya yeminden çekinen Kişiler hakkında üç aya kadar disiplin hapsi uygulanır.

16. B Ceza Muhakemesi Kanunu'na göre adli kontrol tedbirinin kaldırılmasına ilişkin talepler 5 gün içinde karara bağlanır.

17. C Çocuk ile annenin kocası olan kişi arasında soybağının kurulabilmesi için, çocuk evlilik birliği içinde veya evliliğin sona ermesinden itibaren 300 gün içinde doğmuş olmalıdır. Babalık karinesi ancak bu durumda devreye girecektir. Babası doğumdan önce ölen çocuğun hak ehliyeti, ana rahmine düşme anından itibaren devreye girecektir. Hak ehliyetinin başlangıç anı, ana rahmine düşme anıdır. Evlilik birliği dışında doğan çocuğun babasıyla soybağının kurulabilmesi için tek yol babalık davası olmayıp babanın vasiyetname yoluyla tanıma beyanında bulunması da mümkündür. İleride doğacak çocuğun ise art mirasçı olarak atanabilmesi de mümkündür. Ana rahmindeki ceninin hem yasal mirasçı hem de iradi mirasçı olabilmesi mümkündür. Zira ana karnına düşme ile birlikte hak ehliyeti kazanılacak olup mirasçılık için de hak ehliyetinin varlığı yeterlidir.

15. D Ceza Muhakemesi Kanunu'na göre kişinin üstü, konutu veya eşyası makul şüphenin varlığı halinde aranabilir. Arama kararı hakim tarafından verilir ancak gecikmesinde sakınca bulunan hallerde Cumhuriyet savcısı da arama kararı verebilir. Cumhuriyet savcısına ulaşılmayan hallerde kolluk amiri de arama kararı verebilir. Arama kuralı olarak gündüz yapılır. Ancak gecikmesinde sakınca bulunan hallerde, suçüstü hallerde ve firari kişinin yakalanması amacıyla gece arama yapılabilir. Arama yapılırken müdafii bulunma zorunluluğu yoktur ancak müdafii hazır bulunması da engellenemez.

MURAT YAYINLARI

18. B Soyadı için düzenlenmiş olan söz konusu hükmün, öz isme de uygulanması kıyasa örnek oluşturmaktadır. Zira burada benzer nitelikteki ancak düzenlenmemiş bir hususa, kanunda düzenlenmiş bir hükmün uygulanması söz konusudur. Bu da kıyas yapmak anlamına gelmektedir. Bir an için genişletici yorum ihtimali akla gelebilecek olsa da, soyadı kelimesinin öz ismi de kapsayacağını söylemek, yorumun sınırlarını aşan bir durumdur.

19. E Sınırlı ehliyetsizler, ayırt etme gücüne sahip küçüklükler ve kısıtlılardan oluşmaktadır. Dolayısıyla, soruda aksine bilgi verilmedikçe kişileri ayırt etme gücüne sahip bireyler olarak da kabul edeceğimiz gerçeği karşısında, ilk dört şıkta yer alan kişiler sınırlı ehliyetsiz statüsündedir. İlk şıkta küçüklük diğer şıklarda ise kısıtlılık sebebiyle bu statü ortaya çıkmaktadır. E seçeneğinde ise ayırt etme gücünden yoksun bir kişinin bulunması, buradaki kişiyi tam ehliyetsiz statüsünde değerlendirme gereğini doğurmaktadır.

20. D Aynı haklar ihlal eden herkese karşı ileri sürülebi- len ve sahibine konusu eşya üzerinde doğrudan yani bir başka hakka veya kişiye dayanmayan bir hakimiyet sağlayan mutlak haklardır.

21. C Taşınmaz rehni, sabit dereceler sistemi üzerinden yürümektedir. Bu sistem uyarınca, rehnin hangi tarihte kurulduğu önem taşımamaktadır. Önemli olan derecenin önceliğidir. Taraflar, rehnin hangi derecede kurulacağını serbestçe kararlaştırabilecektir. Sabit dereceler sisteminde otomatik olarak önceki sıralara ilerlemek söz konusu değildir. Ancak boş dereceye ilerleme sözleşmesi yapılmışsa önceki dereceye ilerlemek mümkün olacaktır. Ayrıca taşınmaz paraya çevrilirken boş olan dereceler, paranın bölüştürülmesi safhasında dikkate alınmaz. Aynı derece içerisinde birden fazla rehin kurulması mümkündür. Bu durumda, derecedeki rehinli alacaklılar orantılı olarak hak sahibi olacaklardır.

22. B Mirasbırakanın sağ kalan eşi, mirasbırakanın birinci zümre mirasçıları ile birlikte mirasçı olursa 1/4, ikinci zümre mirasçılarla birlikte mirasçı olursa 1/2, üçüncü zümre büyük anne büyükbabalar ve onların çocukları ile birlikte mirasçı olursa 3/4 pay alacaktır. Mirasbırakanın sadece kuzenleri ve onların altsoyu hayattaysa, eş mirasın tamamını alacaktır. Mirasbırakanın kardeşi ikinci zümre mirasçı olduğundan B şıkkı hatalıdır.

23. B His (duygu) açıklamaları bazı durumlarda birer hukuki fiil olarak etki doğurabilmektedir. Ancak bunun için ifade edilen duygunun bizzat kendisinin bir hukuki fiil arz etmesi gerekmektedir. Bunu en klasik örneği ise af beyanında karşımıza çıkmaktadır. Af beyanında kişinin bir duygu açıklaması, doğrudan bir hukuki sonuca yönelmektedir. Diğer şıklarda ise duygu unsuru, hukuki işlemin sebebini oluşturmakta ancak dolaylı bir etkide bulunmaktadır.

24. C Mirasbırakan ile mirasçı arasındaki muris muvazaasının tespitinde, çeşitli yargı kararlarında vurgulanan birçok kriter kullanılmaktadır. Kişiler arasındaki para transferleri, minnet duygusu ve duygusal bağlılık, mirasçının alım gücünün düşüklüğü, mirasbırakanın maddi durumu gibi hususlar bu kriterlerdendir. Ancak tapudaki satış bedeli, yapılan işlem çoğunlukla gerçek bir satış olmadığı için önem arz etmeyecektir.

MURAT YAYINLARI

MURAT YAYINLARI

25. D Başlangıçtaki imkansızlık halinde sözleşme kesin hükümsüz olacaktır. Ancak taraflardan birinin bu durumdan haberdar olmasına rağmen işlem yaptığı hallerde, diğer tarafın uğradığı menfi zararları talep edebilmesi mümkün olacaktır. Öte yandan sonraki imkansızlık, sözleşmenin geçersizliği sonucunu doğurmayacaktır. Ancak bu durumda kusuruyla imkansızlığa yol açan taraf bundan doğan müspet zararları gidermekle yükümlüdür. Karşılıklı borç doğuran sözleşmelerde sonradan meydana gelen ve fakat borçlunun kusuruna dayanmayan imkansızlık sebebiyle borçlu borcundan kurtulur. Kural olarak borçlu diğer taraftan edimin ifasını isteyemez ise de bunun aksi öngörülebilir. İmkansızlık, kural olarak yalnızca parça borçlarında gündeme gelecektir.

MURAT YAYINLARI

26. E Alacağın devri, adi yazılı şekilde yapılması gereken bir sözleşmedir. Alacağını devreden, devralana karşı ivazsız devrettiği alacak bakımından borçlunun ödeme gücünü veya alacağın varlığını garanti etmiş sayılmaz. Alacağın devri için borçlunun rızası hatta bilgi sahibi olması bile şart değildir. Alacağın devri bir tasarruf işlemi olduğundan bir kimse ancak kendisine ait bir alacağı devredebilir. Aksi takdirde tasarruf yetkisi eksikliğinden ötürü işlem geçersiz olacaktır. Alacağın devri borç ilişkisinin değil, borcun taraflarını değiştirecektir.

27. E Olayda bir miktar yanılışı söz konusudur. Hata, hataya düşen tarafın kusurundan bağımsız olarak iptal imkanı doğuracaktır. Burada sözleşmenin esaslı unsurlarında değil, miktarda bir yanılı söz konusudur. Miktar yanılığının iptal hakkı vermesi, önemli miktarda olmasına bağlı olmadığı gibi, iptal hakkındaki 1 yıllık sürenin başlangıcı miktar hatasının öğrenilme anıdır. Edimler arasında aşırı orantısızlık ancak aşırı yararlanma sonucunu doğurabilecektir. Aşırı yararlanmada ise yokluk değil iptal hakkı gündeme gelecektir. A'nın gerçek değer ödemeyi teklif etmesi halinde ise T'nin artık iptal talebinde bulunması dürüstlük kurallarına aykırılık teşkil edecektir.

MURAT YAYINLARI

28. C Öneriye davet, kişinin karşı tarafı öneriye yönelttiği ancak son sözü söyleme hakkını elinde tuttuğu bir hukuki işlem türüdür. İhale şartnamesi hazırlanması, fiyat göstermeden mal teşhiri, reklam ve tanıtım faaliyetleri gibi durumlar öneriye davet teşkil edebilir.

29. D Bir yerin şube olarak nitelendirilebilmesi için merkezin sahibi olan gerçek veya tüzel kişiye ait olması gerekir. Şube, iç ilişkide merkeze bağlıdır, dış ilişkide bağımsızdır. Yer (mekan) ve yönetim ayrılığının bulunması gerekir. Merkezin yürüttüğü faaliyetlerin benzerini yürütür. Merkezle temel faaliyetlerde benzerlik olmalıdır. Muhasebe ayrılığı olmalıdır. Şubenin muhasebe kayıtları merkez muhabetinden ayrı tutulmalıdır. Şubenin muhasebe kayıtlarının şubede tutulması zorunlu değildir, merkezde de tutulabilir. Muhasebe kayıtları nerede tutulursa tutulsun ayrı tutulmalıdır. Şubenin merkezden ayrı sermayesinin bulunması zorunlu değildir. Şubelere ayrı sermaye tahsisi zorunluluğu yoktur.

30. D Acentelik sözleşmesi 6102 sayılı TTK'da düzenlenmiştir. Bu sebeple acentelik sözleşmesi mutlak ticari iş sayılır. Acente, bağımsız tacir yardımcılardan farklı olarak yaptığı işi meslek edinmeli ve sürekli olarak faaliyet yürütmelidir. Acente kanunen rekabet yasağına tâbi ve bulunduğu bölgede tekel hakkına sahiptir. Gerek rekabet yasağı ve gerekse tekel hakkı yazılı sözleşmeyle kaldırılabilir.

31. E Anonim şirketler en az bir gerçek veya tüzel kişiyle kurulabilen bir tür sermaye şirkettir. Anonim şirketlerde tek borç ilkesi hâkimdir ve şirket alacaklıları ortakların şahsi malvarlıklarına başvuramaz. Bu şirketlerde sermaye mutlaka belirli ve paylara bölünmüştür. Her bir pay bir itibari değeri temsil eder ve şirket payını temsilen hisse (pay) senedi çıkarılabilir. Anonim şirket hisselerinin üçüncü kişilere devri için diğer ortakların rızasına gerek yoktur. Hatta hamiline yazılı çıkarılan hisse senetlerinin devri için şirketin rızasına dahi ihtiyaç yoktur.

32. C Limited şirket, en az bir ve en fazla elli gerçek veya tüzel kişi tarafından kurulabilen bir tür sermaye şirkettir. Limited şirketin sermayesi en az 50.000 TL'dir. Cumhurbaşkanınca 10 katına kadar artırılabilir. Payları itibari değeri en az 25 TL veya katlarıdır. Esas sermaye payı karşılığında kıymetli evrak niteliğinde hisse (pay) senedi çıkarılması mümkün değildir.

33. B Bono, kayıtsız ve şartsız belirli bir meblağın ödeneceği vaadini içermelidir. Bono, düzenleyen ve lehtar arasında kurulan ikili bir hukuki ilişkidir. Bu ilişki uyarınca düzenleyen, senet bedelini kayıtsız ve şartsız olarak lehtara ödeme vaadinde bulunur. Bono, hamiline yazılı olarak düzenlenemez. Bonoda muhatap ve kabul müessesesi yoktur. Düzenleyen (keşideci) bononun asıl borçlusudur. Poliçede asıl borçlu poliçeyi kabul eden muhataptır. Dolayısıyla bonoda düzenleyenin sorumluluğu, poliçede düzenleyenin sorumluluğuyla değil; poliçeyi kabul eden muhatabın sorumluluğuyla benzerlik gösterir.

34. D Ciro, emre yazılı kıymetli evrakta hakkın devrine yönelik bir irade beyanı olup çifte yetki vermektedir. Devralan kişi senedi tahsil etme ve devretme yetkisine sahiptir. Ciro mutlaka el yazısıyla imzalanmalıdır. Ciro, senedin önyüzüne, arka yüzüne veya alonj üzerine yazılarak ve imzalanarak yapılır. Poliçenin önyüzüne ciro yapılmışsa, açıkça ciro olduğu belirtilmelidir, belirtilmezse aval şerhi sayılır. Kimin için verildiği belirtilmeyen aval, düzenleyen için verilmiş kabul edilir. Ciro kayıtsız-şartsız yapılmalıdır. Ciro şartlı yapılırsa; ciro geçerli şart geçersiz sayılır. Senedin arka yüzüne herhangi bir açıklama yapılmadan atılan imza, ciro hükmündedir. Kimin lehine yapıldığı açıkça gösterilmemiş ciroya beyaz ciro denir. Tam ciroda, devredilen kimsenin adı-soyadı ve ciro edenin imzası bulunur. Ciro, el yazısıyla yapılmalıdır. Hiçbir açıklama yapılmadan ciro edilen bir senet temlik cirosuyla devredilmiş sayılır.

Süresinde yapılmayan ciroya gecikmiş ciro denir ve gecikmiş ciro alacağın temlikinin hüküm ve sonuçlarını doğurur.

MURAT YAYINLARI

MURAT YAYINLARI

35. E İİK. 88/3'e göre Ticari İşletme Rehni kapsamındaki taşınırın satışına karar verilmesinden sonra muhafaza altına alınabileceği düzenlenmiştir. Borçlunun ticari faaliyetinin devamını sağlayabilmek, borçlarını ödeyebilmesi olanağını devam ettirmek için böyle bir düzenleme kabul edilmiştir.

37. B İflasta 1. alacaklılar toplantısına iflas dairesi müdürü veya yardımcılarının biri başkanlık eder. I. öncül doğrudur. 1. alacaklılar toplantısını çağıran iflas dairesidir. 1. alacaklılar toplantısına müf-listen alacaklı olduğunu iddia edenler katılır.

Toplantı yeter sayısı bilinen alacaklıların 1/4'üdür. Kararlar alacak tutarının çoğunluğuyla alınır. II. öncül yanlıştır.

1. alacaklılar toplantısında kullanılan oyların geçerli olup olmayacağı hakkındaki ihtilafı iflas bürosu çözer. İflas bürosu 1. alacaklılar toplantısında iflas müdürü ile alacaklı olduğu senetle sabit bir veya iki alacaklıdan oluşur. III. öncül doğrudur.

1. alacaklılar toplantısının yapılması mümkün olmazsa 2. alacaklılar toplantısına kadar iflas dairesi iflas masasını idare eder. IV. öncül doğrudur.

36. D Bir para alacağının güvence altına alınması için mahkeme kararıyla önceden borçlunun mal ve haklarına el konulmasına "ihtiyati haciz" denilir. İhtiyati haciz için para alacağı olmalı, alacak rehinle teminat altına alınmamış olmalıdır. Para alacağı kural olarak muaccel olmalıdır. Ancak "borçlu kaçmış veya kaçmaya teşebbüs etmişse, borçlu taahhütlerinden kurtulmak amacıyla mallarını gizlemişse, borçlunun belli bir yerleşim yeri yoksa, borçlu alacaklıya zarar veren hileli işlemler yapmışsa" müaccel (vadesi gelmemiş) alacaklar içinde ihtiyati haciz kararı verilebilir. İhtiyati haciz kararı için alacak ilam ve ilam niteliğinde belgeye bağlı değilse mutlaka teminat alınır. Alacak ilama bağlı ise teminat alınmaz. Alacak ilam niteliğinde bir belgeye bağlıysa, teminat alınıp alınmayacağına mahkemeye karar verilir. İhtiyati haciz genel mahkemelerden talep edilir. Asliye hukuk mahkemesi (genel mahkeme) borçluyu dinlemek zorunda değildir, borçluyu dinlemeden de ihtiyati haciz kararı verebilir. Haksız ihtiyati haczin uygulanmasından doğan zararda alacaklının kusuru aranmaz. Haksız ihtiyati hacizden doğan tazminat davasında davacı, malı üzerine haksız olarak ihtiyati haciz konulan borçlu veya zarar gören 3. kişidir. Davalı ise mal üzerine haksız yere ihtiyati haciz koydurmuş olan alacaklıdır. Dava 2 yıl içinde genel mahkemede açılır.

38. D Alacaklı veya borçlu hacizden itibaren 1 yıl içinde haczolunan taşınır ve taşınmaz malın satışını istemelidir. İstemezse mallar üzerindeki haciz kalkar. İcra dairesi satış talebi üzerine hacizli taşınır 2 ay, hacizli taşınmazları 3 ay içinde satmalıdır. Geç satış geçerlidir. Taşınır satışı kural olarak açık artırma ile yapılır, istisnai hallerde pazarlıkla da satış yapılabilir. Birinci ve ikinci artırmanın yapılacağı gün ve saat aralığı, artırmaya başlangıç tarihinden en az 15 gün önce ilan edilir. Elektronik satış portalında yapılan ilan, artırmanın bitimine kadar erişime açık tutulur. İkinci artırmanın başlangıç tarihi, birinci artırmanın bitimi tarihinden itibaren 1 ayı geçmeyecek şekilde belirlenir. İhale alıcısı, ihalenin feshi talep edilmiş olsa dahi artırma sonuç tutanağının ilanından itibaren 7 gün içinde satış bedelini satışı yapan icra dairesi hesabına ödemek zorundadır. Satılan mal ihale kesinleşmeden teslim olunmaz ve resmi sicilde alıcı adına tescil edilmez. Elektronik ortamda teklif verme süresi 7 gündür.

MURAT YAYINLARI

MURAT YAYINLARI

39. E Borçlunun hacizden veya iflasın açılmasından önceki 1 yıl içinde;
- a- Vadesi gelmemiş borç için yaptığı ödemeler
 - b- Kişisel hakları kuvvetlendirmek için tapuya yaptığı şerhler
 - c- Para ve alışılmış (mutad) ödeme araçları dışındaki yaptığı ödemeler
 - d- Borçlunun mevcut borçları için verdiği rehinler aciz haldeyken yaptığı iptale tabi tasarruflardır.
- Kendi verdiğinin değerine göre, borçlunun ivaz olarak çok aşağı fiyat kabul ettiği sözleşmeler borçlunun **ivazsız** (karşılıksız) kazandırma sayılan iptale tabi kazandırmalarıdır.

40. A Konkordato, tasdik kararıyla bağlayıcı hâle gelir. Tasdik edilen konkordato projesinde konkordatonun, tasdik kararının kesinleşmesiyle bağlayıcı hâle geleceği de kararlaştırılabilir; bu takdirde mühletin etkileri, kanunda öngörülen istisnalar saklı kalmak kaydıyla konkordatonun bağlayıcı hâle geldiği tarihe kadar devam eder. Bağlayıcı hâle gelen konkordato, konkordato talebinden önce veya komiserin izni olmaksızın mühlet içinde doğan bütün alacaklar için mecburidir. Yani red oyu verenleri de bağlar.

Bağlayıcı hale gelen konkordato "amme alacakları, rehinli alacakların rehinin kıymetini karşılayan miktardaki alacakları, birinci sırada yazılı imtiyazlı alacaklılar (nafaka alacağı, işçi sandıklarının alacağı, işçi alacakları) için mecburi değildir.

Kredi kurumları tarafından verilen krediler de dahil olmak üzere geçici mühlet kararından sonra komiserin izniyle akdedilmiş borçlar, adi konkordatoda konkordato şartlarına tabi değildir. Konkordatonun taraflar için bağlayıcı hale gelmesi, geçici mühlet kararından önce başlatılmış takiplerde konulan ve henüz paraya çevrilmemiş olan hacizleri hükümden düşürür. Ancak amme alacakları, rehinli alacaklar, birinci sıradaki imtiyazlı alacaklar (nafaka, işçi, işçi sandığı alacakları) için konulmuş hacizler düşmez. Borçlu tarafından alacaklılardan birine konkordato projesinde öngörülenden daha fazla yapılan vaatler hükümsüzdür, geçersizdir.

MURAT YAYINLARI

MURAT YAYINLARI

• İKTİSAT ÇÖZÜMLER •

1. C Malthus, üretim faaliyetlerinin aslında talebe dayandığını öngörmüştür. Buna göre önemli olan, toplam talebin toplam arzı karşılamasıdır. Talep düşüşleri krizlere yol açacaktır.

2. E Tatmini sağlayan çeşitli alternatifler arasından seçim yapma zorunluluğu olan bireyin, tatmine yaran tüm alternatifleri tüketecek kadar yeterli vakti yoktur. Bu nedenle maksimum tatmin elde etmelidir ve bu tatmin öyle bir oranda olmalıdır ki tüketim durduğu zaman her tatmin düzeyi birbirine eşit olmalıdır. Eş marjinal fayda ilkesi adı verilen bu olgu, her bireyin parasal gelirini, çeşitli mal ve hizmetler arasında, her mal ve hizmetten elde edilecek faydayı birbirine eşitleyecek şekilde dağıtmasını ifade eder. Yani bir tüketici bütçesindeki parayı farklı tüketim malları arasında her mala harcadığı son birim paradan elde ettiği faydalar eşit olacak şekilde dağıtması sonucu toplam fayda maksimum düzeye erişir. İkinci Gossen Yasası, tatminin maksimumlaştırılması veya Eş Marjinal Fayda ilkesi olarak da adlandırılır.

3. C Tüketici faydasını maksimize ettiğinde dengeye gelir.

$$\frac{MU_X}{P_X} = \frac{MU_Y}{P_Y} \Rightarrow \text{Tüketici dengesi}$$

$$\frac{MU_X}{P_X} = 16 \quad \frac{MU_Y}{P_Y} = 8 \text{ ise tüketici dengede değildir.}$$

$$\frac{MU_X}{P_X} > \frac{MU_Y}{P_Y} \text{ iken tüketici mal ve hizmet fiyatları sabitken, gelirinin tamamını harcadığından X malının marjinal faydasını azaltmalı ve Y malının marjinal faydasını artırmalıdır.}$$

Tüketici daha fazla X malı ve daha az Y malı tüketerek dengeye gelir.

4. A Malların fiyatları, zevk ve tercihler sabitken tüketici gelirindeki değişimler, bütçe doğrusunun eğim değiştirmeden paralel biçimde konum değiştirmesine neden olur.

- Gelirin artması durumunda yeni bütçe doğrusu eski bütçe doğrusuna paralel olacak biçimde dışa kayar. Yeni bütçe doğrusunun yeni bir farksızlık eğrisine teğet olduğu farklı bir mal bileşimini seçen tüketici, yeni tüketici denge noktasında faydasını maksimize eder.

- Gelirin azalması durumunda yeni bütçe doğrusu eski bütçe doğrusuna paralel olacak biçimde içe kayar. Yeni bütçe doğrusunun yeni bir farksızlık eğrisine teğet olduğu farklı bir mal bileşimini seçen tüketici, yeni tüketici denge noktasında faydasını maksimize eder. Tüketicinin sahip olduğu gelirin değişmesiyle ortaya çıkan denge noktalarının birleştirilmesi sonucu elde edilen eğriye gelir tüketim eğrisi denir.

Gelir tüketim eğrisi üzerindeki her noktada malların fiyatları ve gelir sabitken ve tüketici gelirinin tamamını harcayıp faydasını maksimize eder.

5. B $\% \Delta P = \%5$ $\% \Delta Q_d = -\%10$ $\% \Delta TR = ?$

$$e_d = \frac{\% \Delta Q_d}{\% \Delta P} = \frac{-0,10}{+0,05} = -2 \quad |e_d| = 2 > 1 \text{ Esnek talep}$$

$$\% \Delta TR = \% \Delta Q_d + \% \Delta P$$

$$\% \Delta TR = -\%10 + \%5 \quad \% \Delta TR = -\%5$$

Toplam hasıla %5 azalır.

6. A $e_{x,y} = -1,8$ $e_d = -1,5$ $e_m = ?$

Marhallian ve Hicksian talep fonksiyonları sıfırıncı dereceden homojen fonksiyonlardır.

Marshallian talep fonksiyonu;

$$Q_d^x = P_x^a \cdot P_y^b \cdot M^c \text{ şeklindedir ve } a + b + c = 0 \text{ 'dır.}$$

$$\text{Ayrıca; } a = e_d$$

$$b = e_{x,y}$$

$$c = e_m \text{ değerlerini verir.}$$

$$Q_d^x = P_x^{-1,5} \cdot P_y^{-1,8} M^c$$

$$a = e_d = -1,5$$

$$a + b + c = 0$$

$$b = e_{x,y} = -1,8$$

$$e_d + e_{x,y} + e_m = 0$$

$$c = e_m = ?$$

$$(-1,5) + (-1,8) + e_m = 0$$

$$e_m = 3,3$$

7. D İkame esnekliği sabit üretim fonksiyonu olarak da adlandırılan CES tipi üretim fonksiyonunda faktörlerin ikame esneklik katsayısının bir, sıfır, sonsuz hatta bunun dışında değerler alması mümkündür. Fonksiyonun matematiksel formu aşağıdaki gibidir:

$$Q = (K^P + L^P)^{E/P}$$

“E” parametresi fonksiyonda ölçeğe göre getiri koşullarını gösterir. Üssel değer olan “P” ile E/P’nin çarpımı E’yi verir. E değerine göre ölçeğe göre getiri kararı verilir.

- E > 1 ise ölçeğe göre artan getiri
- E = 1 ise ölçeğe göre sabit getiri
- E < 1 ise ölçeğe göre azalan getiri koşulları geçerlidir.

Fonksiyonda “P” parametresi ise girdiler arası ikame esnekliğinin ölçülmesinde kullanılır. Esneklik katsayısı; $e_{L,K} = 1 / (1 - P)$ formülü ile ölçülür.

- P = 1 ise $e_{L,K} = 1 / (1 - 1) = \infty$ değerini alır ve fonksiyon Doğrusal üretim fonksiyonu biçimini alır.
- P = 0 ise $e_{L,K} = 1 / (1 - 0) = 1$ değerini alır ve fonksiyon Cobb-Douglas tipi üretim fonksiyonuna dönüşür.
- P = ∞ ise $e_{L,K} = 1 / (1 - \infty) = 0$ değerini alır ve fonksiyon Leontief tipi üretim fonksiyonuna dönüşür. Leontief üretim fonksiyonu sabit oranlı bir fonksiyondur.

MURAT YAYINLARI

MURAT YAYINLARI

8. C Batık maliyet, bir piyasada faaliyet gösterebilmek için yapılan ancak piyasadaki çıkarken elden çıkarma yoluyla tekrar paraya dönüştürülemeyen ya da geri kazanılamayan veya başka bir faaliyet alanında kullanılamayan yatırımlara ilişkin maliyetlerdir. Başka bir ifade ile, firmanın piyasadaki çekilmesi durumunda katlanmak zorunda olduğu maliyetlerdir. Batık maliyetler, sadece ilgili pazara tahsis edilmiş yatırımlardır ve bu bakımdan pazara yeni girecek teşebbüs tarafından riske atılmış yatırımları göstermektedir. Batık maliyetler genellikle sabit maliyet niteliğinde olmakla birlikte, tüm sabit maliyetler batık maliyet niteliğinde değildir. Batık maliyetler pazara girişler üzerinde üç şekilde etkili olmaktadır. Öncelikle, bu maliyetler, teşebbüsün herhangi bir sebeple pazarı terk etmesi durumunda, batık maliyetlerin tanımı itibarıyla alternatif kullanımı olmadığından, pazardan çekilen teşebbüsün büyük kayıplara uğramasına yol açabilmektedir. Dolayısıyla, batık maliyetlerin varlığı ve büyüklüğü, teşebbüs bakımından pazara girişin riskini artıracığından, girişi caydırıcı bir etki yaratmaktadır. İkinci olarak, batık maliyetler, pazarda mevcut teşebbüslerle yeni girecek teşebbüsler arasında maliyet asimetrisi meydana getirerek piyasaya muhtemel girişleri caydırıcı yönde etkilerler. Son olarak, batık maliyetler, pazardan çıkış engeli yaratmakta ve girişleri olumsuz yönde etkilemektedir. Şayet, pazarın terk edilmesi durumunda önemli batık maliyetlerle karşılaşılacaksa, teşebbüs çok düşük kâr oranları ile, hatta zararına çalışmayı tercih edecek ve dolayısıyla pazardan çekilecektir.

9. D Bir firma zarar etse bile malını en düşük ortalama değişken maliyetinin minimum noktasındaki fiyat düzeyinde satışı yapar.

$$TC = \underbrace{2Q^3 - 12Q^2 + 56Q}_{TVC} + \underbrace{120}_{TFC}$$

$$AVC = \frac{TVC}{Q} = 2Q^2 - 12Q + 56$$

Ortalama değişken maliyetin minimum noktasını bulmak için türevi alınır ve sıfıra eşitlenir.

$$\frac{dAVC}{dQ} = 4Q - 12 = 0 \quad 4Q = 12 \quad Q = 3$$

Q = 3 değerini ortalama değişken maliyette yerine koyarsak,

$$AVC = 2 \cdot 3^2 - 12 \cdot 3 + 56 = 18 - 36 + 56 = 38$$

Firma 38 TL’nin altındaki bir fiyat düzeyinde satış yapmaz.

10. C Tam rekabette kısa dönemde maksimum kâr elde eden firmanın üretimini artırması sonucunda aşağıdaki durumlar oluşur:
- Toplam sabit maliyetler değişmez.
 - Toplam değişken maliyetler artar.
 - Toplam maliyet artar.
 - Toplam hasılat artar.
 - Toplam maliyet toplam hasılaya göre daha hızlı artacağından toplam kâr azalır.

11. E Tekelci rekabet piyasasında;
- Piyasada çok sayıda alıcı ve satıcı vardır.
 - Firmalarca üretilen mallar birbirinin yakın ikamesi olup heterojendir. Mal (ürün) farklılaştırması yapılır.
 - Piyasaya giriş ve çıkışlar serbesttir. (Giriş maliyetsiz değildir.) Kısa dönemde aşırı kârlar görülebilir ancak iktisadi kârın görülmesi diğer firma girişlerini teşvik eder ve uzun dönemde firmalar normal kârla faaliyet gösterirler.
 - Tekelci rekabet piyasasında faaliyet gösteren temsili bir firmanın karşı karşıya kaldığı talep eğrisi tam rekabetçi bir firmaninkine göre belirli ölçüde fiyat belirleme gücü olduğu için daha dik, tekelci bir firmanın talep eğrisine göre ise daha yatık yani daha esnektir.
 - Reklam harcamaları mevcuttur. (Reklam firmanın talep eğrisini sağa kaydırır.)
 - Firmalar kendilerine ait talep fonksiyonunu tam olarak bilmektedir.

12. E
- Bertrand üretim düzeyi, tam rekabet üretim düzeyine eşittir.
 - Stackelberg üretim düzeyi, tam rekabet üretim düzeyinin 3/4'üne eşittir.
 - Cournot üretim düzeyi, tam rekabet üretim düzeyinin 2/3'üne eşittir.
 - Chamberlin üretim düzeyi, tam rekabet üretim düzeyinin 1/2'sine yani monopol üretim düzeyine eşittir.

Buna göre oligopol teorilerinde toplam üretim düzeyleri baz alındığında aşağıdaki sıralama ortaya çıkacaktır.

Tam rekabet üretimi = Bertrand üretimi > Stackelberg üretimi > Cournot üretimi > Chamberlin üretimi = Monopol üretimi

13. A Toplumda bir bireyin faydasını artırmak için bir başka bireyin faydasını azaltmak gerekiyorsa tüketimde Pareto anlamda etkinlik sağlanmıştır. Bunun yanında bir birey faydasını başka bir bireyin faydasını azaltmadan arttırabilmişse, toplumda kaynaklar tam olarak kullanılmamış demektir, dolayısıyla tüketimde optimalite sağlanmamıştır.

14. B Marjinal ürün değeri

Marjinal ürün geliri

$$MVP_L = MP_L \cdot P$$

$$MRP_L = MPP_L \cdot MR$$

Tam rekabet piyasasının karakterize özelliği $MR = P$ olduğuna göre tam rekabet piyasasında $MVP_L = MRP_L$ 'dir.

$$TIC_L = w L$$

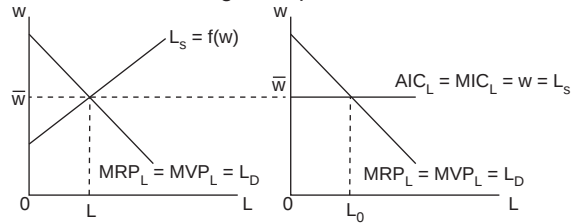
$$AIC_L = TIC_L / L$$

$$AIC_L = w L / L = w$$

$$MIC_L = \Delta TIC / \Delta L$$

$$MIC_L = w$$

Buna göre $MIC_L = AIC_L = w$ eşitliği söz konusudur. Tam rekabette ortalama girdi maliyeti (AIC_L) ücrete (w) eşittir. Bu çerçevede temsili bir firmanın iş gücü arz eğrisi yatay eksene paralel bir doğru biçimindedir. Piyasa iş gücü arz eğrisi ise bilindiği gibi her noktasında pozitif eğimli bir eğridir. Negatif eğimli iş gücü talep eğrisiyle, pozitif eğimli arz eğrisinin kesiştiği noktada piyasa denge ücret ve istihdam düzeyi belirlenir. İş gücü piyasasının tam rekabet olduğu durumda, firma bireysel hareketleriyle ücret düzeyini değiştiremez, çünkü kendisi gibi bir çok firma vardır. Ücret düzeyini veri olarak alan bir işletme için marjinal girdi maliyeti (MIC_L), ücrete eşit olacaktır. Her işçiye eşit ücret ödeyeceği için son birim işçinin toplam maliyetlere etkisi, bir önceki işçinininkine yani ücrete eşit olacaktır. Bunun yanında, hatırlanacağı gibi ortalama girdi maliyeti de ücrete eşittir. Bu çerçevede bir firmanın karşı karşıya kaldığı iş gücü arz eğrisinin şekli yatay eksene paralel bir doğru biçiminde olup sonsuz esnekliğe sahiptir.

Tam Rekabet Koşullarında Piyasa Dengesi

İş gücü piyasasında denge koşulu marjinal ürün hasılatı ile marjinal girdi maliyetinin kesiştiği noktada (A noktası) belirlenir. $MRP_L = MIC_L$ Bu noktada firma w ücret düzeyinde L_0 kadar işçi istihdam etmektedir.

MURAT YAYINLARI

MURAT YAYINLARI

15. B Kamu kesiminin yer aldığı açık bir ekonomide (dört sektör) toplam üretim (toplam gelir (Y)); özel kesim tüketim harcamaları özel kesim yatırım harcamaları, kamu harcamaları, net ihracat (X - M) toplamından oluşur.

$$Y = C + I + G + X - M$$

Kamu kesiminin yer aldığı açık ekonomide de harcanabilir gelir kapalı ekonomideki gibi yazılır:

$$Y_d = Y - T + Tr$$

Harcanabilir gelir tüketim ve tasarruf için kullanıldığına göre aşağıdaki gibi yazılabilir:

$$C + S = Y_d = Y - T + Tr$$

Yukarıdaki ifade tüketim harcamalarına (C) göre düzenlenir ve $Y = C + I + G + X - M$ 'de yerine konulursa:

$$Y = Y - T + Tr - S + I + G + X - M$$

Yukarıdaki ifade gerekli düzenlemeler yapılırsa sızıntılar - enjeksiyonlar veya üçüz açık modeline ulaşılır:

$$\text{Sızıntılar} = \text{Enjeksiyonlar}$$

$$S + T + M = I + G + Tr + X \quad \text{veya}$$

$$S - I = (G + Tr - T) + (X - M)$$

Özel Sektör Dengesi = Bütçe Dengesi + Dış Ticaret Dengesi

$S - I$: Özel sektör dengesi, tasarruf-yatırım açığı / dengesi / fazlası

$G + Tr - T$: Bütçe açığı / dengesi / fazlası

$X - M$: Dış ticaret açığı / dengesi / fazlası

İkiz açık: bütçe açığı ile dış ticaret açığının eşanlı oluşmasıdır.

Üçüz açık: bütçe açığı dış ticaret açığı ve özel tasarruf açığının eşanlı oluşmasıdır.

16. E $S - I = G + TR - T + X - M$
 $S - 400 = 400 + 150 - 500 + 100$
 $S - 400 = 150 \Rightarrow S = 550$

17. A Enflasyonist bir ortamda fiili (gerçekleşen) enflasyon beklenen enflasyondan daha küçükse; borç alanlardan borç verenlere doğru gelir transferi, iş-verenden işçiye gelir transferi meydana gelir.
 Beklenmeyen enflasyon = Gerçekleşen enflasyon - Beklenen enflasyon
 Gerçekleşen enflasyon beklenen enflasyondan küçük ise beklenmeyen enflasyon negatif çıkar.

18. B Kısa dönem Phillips eğrisinin konumunu etkileyen faktörler;

1. Doğal işsizlik oranı (U_N) artarsa SRPC sağa (yukarıya) kayar.

2. Doğal işsizlik oranı (U_N) azalırsa SRPC sola (aşağıya) kayar.

3. Beklenen enflasyon oranı (π^e) artarsa SRPC sağa (yukarıya) kayar.

Beklenen enflasyon oranı (π^e) azalırsa SRPC sola (aşağıya) kayar.

4. Negatif arz şoku olursa SRPC sağa (yukarıya) kayar.

Pozitif arz şoku olursa SRPC sola (aşağıya) kayar.

5. Emek verimliliğini artıran teknolojik gelişmeler SRPC sola (aşağıya) kayar.

Emek verimliliğini azaltan teknolojik gerilemeler SRPC sağa (yukarıya) kayar.

19. C Paranın miktar kuramına göre paranın dolaşım hızı ve reel gelir sabittir. Bu durumda para stoğundaki bir değişiklik aynı yön ve oranda fiyatlar genel seviyesine yansır. Buna paranın yansızlığı denir.

V : Paranın dolanım hızı

Y : Reel gelir

M : Para arzı

P : Fiyatlar genel seviyesi

Paranın dolanım sabit kabul edildiği için $\% \Delta V = 0$

Reel gelir hızı sabit kabul edildiği için $\% \Delta Y = 0$

$$\% \Delta M + \% \Delta V = \% \Delta P + \% \Delta Y$$

$$\% 3 + 0 = \% \Delta P + 0$$

$$\% 3 = \% \Delta P$$

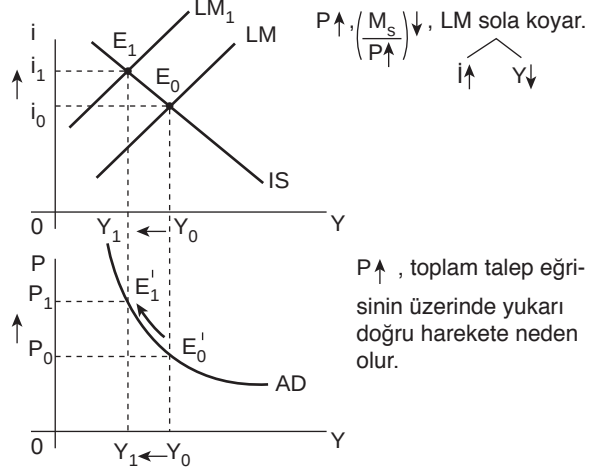
20. C Denk Bütçe Çarpan Değeri $\frac{1-c}{1-c} = 1$ 'dir. Marjinal tüketim eğilimindeki değişme denk bütçe çarpının değerini etkilemez.

21. E Para talebinin değişmesi: Para talebi artarsa LM sola, para talebi azalır LM sağa kayacaktır. Yani para talebin etkileyen unsurlar; LM'yi de sağa-sola kaydıracaktır. Örn;
- Fiyatlar genel düzeyinin yükselmesi para talebini artırır.
 - Reel gelirin artması para talebini artırır.
 - Reel faiz oranının artması para talebini azaltır.
 - Beklenen enflasyon oranının artması para talebini azaltır.
 - Paraya ödenen nominal faizin artması para talebini azaltır.
 - Alternatif diğer finansal varlıkların riskinin artması para talebini artırır.
 - Alternatif finansal varlıkların likiditesinin azalması para talebini artırır.
 - Yeni ödeme araçlarının kullanımının yaygınlaşması para talebini azaltır.

22. B Ekonominin dışa açılmasıyla beraber millî hasılânın marjinal ithalat eğilimi kadarlık kısmı yabancı malların alımında kullanılacağı için reel hasılda bir azalma meydana gelir. Yani harcama fonksiyonunun eğimi azalır ve toplam planlanan harcama fonksiyonu yatıklaşır.

23. C Tam sermaye kontrolü varsayımı uluslararası sermaye hareketlerinin olmaması anlamına gelir. Bu durumda BP eğrisi faiz eksenine paraleldir. Genişletici maliye politikası uygulanması ile IS eğrisi sağa doğru kayarken hasıla düzeyindeki artış ithalatı artıracığı için dış açık ortaya çıkacaktır. İthalat artışı ekonomide döviz kurunun yükselmesine sebep olur. Ancak Merkez Bankası sabit kur politikası uyguladığı için bu taahhüdünü tutturmak için piyasaya döviz ihraç edip Türk lirası toplayacaktır. Bu durumda parasal taban daralacak LM eğrisi yukarı kayacak, faizler yükselirken nihâi olarak hasıla düzeyi değişmeyecektir.

24. B Toplam talep eğrisi üzerindeki her noktada mal, para ve tahvil piyasası dengededir. Toplam talep eğrisi elde edilirken IS - LM modelinde sabit kabul edilen fiyatların değişmesi söz konusu olmuştur. Fiyat değişimleri toplam talep eğrisi üzerinde hareketlenmeye sebep olur. Fiyat artışları reel para arzını azalttığı için LM eğrisi sola doğru kayarken toplam talep eğrisi üzerinde sol yukarıya doğru hareketlenme olur.

25. B Para arzını içsel ve dışsal olarak ayıran ilk iktisatçılar Gurley – Shaw'dır. Para arzının içsel yani faiz oranından pozitif yönde etkileneceğini kabul eden yaklaşımlar ise Post Keynesyen yaklaşım ve Reel Konjonktür teorisidir.

26. A SERVET UYUMLAMASI YAKLAŞIMI – K. BRUNNER, A. MELTZER (1960)

- Modern Miktar Kuramı ve Portföy Dengesi Yaklaşımlarının sentezidir.
- Para talebinin istikrarlı ve para politikasının önemli olduğunun kabulü nedeniyle Modern Miktar Kuramına benzer
- Alternatif yatırım araçları arasındaki tercihi vurgulaması ve para talebi analizinde nispi fiyat kuramını uygulaması nedeniyle Portföy Dengesi Yaklaşımına benzer.
- Servet ve sürekli gelir değişkenleri gelir değişkenine oranla daha yüksek tahmin ediciliğe sahiptir.
- Para arzında meydana gelen değişiklikler sonucu, para arzı ve para talebi dengesini sağlayan unsur; faiz oranı ve servetin değişmesidir.
- Para talebinin açıklayıcı değişkenleri; nispi faiz oranları ve servettir.

Alternatif servet tutma araçlarının getirileri yanında risklerini de dikkate alan model, Portföy Dengesi Yaklaşımıdır.

27. E Parasal taban = Emisyon + Bankalar Mevduatı (Zorunlu karşılıklar bloke hesabı + Serbest mevduat) + Fon Hesapları + Banka Dışı Kesim Mevduatı + Açık Piyasa İşlemleri

Rezerv para; Merkez bankasının bastığı parayı ve haznedarlık görevi olmayan kesimlerle olan yükümlülük ilişkisini gösterir. Emisyon bankalar mevduatı, fon hesapları ve banka dışı kesim mevduatlarından oluşur.

Emisyon = Merkez bankasının tedavüle çıkardığı banknotların toplam değeridir.

Fon hesapları kapsamında, TMSF adına TCMB'de tutulan mevduatlar ve Savunma Sanayi Destekleme Fonu, İhracatı Teşvik Fonu, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Fonu gibi fon hesapları yer alır.

Banka dışı kesim mevduatları kapsamında, yurt dışında çalışan işçilerin tasarruflarının ülkede değerlendirilmesi için açılan özel hesaplar, emeklilik, ortaklık, vakıf ve derneklere ait mevduatlar yer alır.

Parasal taban; Rezerv paraya merkez bankasının açık piyasa işlemlerinden doğan nakit yükümlülükleri eklendiğinde ulaşılan parasal büyüklüktür.

Merkez Bankası Parası = Parasal Taban + Kamu Mevduatı

Kamu Mevduatı = Hazine, KİK, İDT, Yerel ve Özel bütçeli kuruluşların mevduatlarıdır.

28. E Yeni Keynesgil iktisatçılar, Taylor – Romer modelinde enflasyon oranı yükseldiğinde merkez bankası faiz oranını enflasyon oranındaki artıştan daha fazla arttırarak reel faiz oranını arttırır.

i_t : nominal faiz oranı, i^* hedeflenen nominal faiz oranı, π enflasyon oranı, π^* hedeflenen enflasyon oranı, u_t işsizlik oranı, u_N doğal işsizlik oranı, t zaman indisi, a ve b pozitif katsayılar iken Taylor kuralı $i_t = i^* + a(\pi - \pi^*) - b(U_t - U_N)$ şeklindedir.

Enflasyon, hedef enflasyon düzeyine ve işsizlik oranı da doğal işsizlik oranına eşit ise Merkez Bankası nominal faiz oranını (i_t), hedeflenen nominal faiz oranına (i^*) eşitlemelidir.

$$\pi = \pi^* \quad \pi - \pi^* = 0 \quad u_t = u_N \quad u_t - u_N = 0$$

$$i_t = i^* + 0 - 0 \quad , \quad i_t = i^* \text{ dur.}$$

Enflasyon, hedef enflasyon düzeyinden büyük ise Merkez Bankası nominal faiz oranını, hedef nominal faiz oranının üzerine çıkartmalıdır.

$$\pi > \pi^* \quad (\pi - \pi^*) > 0$$

$$i_T = i^* + \underbrace{a(\pi - \pi^*)}_{+} - b(U_t - U_N)$$

$$u_t - u_N = 0, \quad i_T > i^* \text{ olur.}$$

İşsizlik oranı, doğal işsizlik oranından yüksek ise ise Merkez Bankası nominal faiz oranını düşürmelidir.

$$u_t > u_N \quad (u_t - u_N) > 0$$

$$i_t = i^* + a(\pi - \pi^*) - \underbrace{b(u_t - u_N)}_{+} \quad , \quad i_t < i^* \text{ olur.}$$

MURAT YAYINLARI

MURAT YAYINLARI

29. B İç maliyet doğruları uluslararası ticaretin sınırlarını gösterir. Bir ülke iç maliyetinin altındaki bir fiyattan dış ticarete razı olmaz. Ülke iç maliyet doğrusundan en uzakta olan dış fiyat doğrusunda en yüksek dış ticaret kazancına ulaşır.

32. E Toplam Harcama veya Massetme Yaklaşımı S.S. Alexander tarafından devalüasyonun etkilerini açıklamak üzere ortaya atılmıştır.

MURAT YAYINLARI

30. D Stratejik ticaret politikası tezine göre ekonomide kilit endüstrilerin özendirilmesi dolayısıyla sağlanan dışsal ekonomilerden bütün ülke yararlanır ve bu sayede gelecekte hızlı büyüme sağlanabilir.

33. C F. Perroux'un öncüsü olduğu "kalkınma kutupları" teorisi dengesiz kalkınma teorilerinden biridir. Perroux, kalkınmanın ülkenin her yerinde aynı anda başlamasının mümkün olamayacağını; pazarın büyüklüğü, altyapının durumu, hammaddeye yakınlık, yan sanayi, işgücü ve sosyal üst yapı gibi nedenlerden dolayı bazı bölgelerin kalkınmada öncelik kazanacağını ve kalkınma kutuplarının oluşacağını belirtmektedir. F. Perroux, olaylara Neoklasiklerden farklı bir açıdan yaklaşmış ve ekonomilerin eşitsizliğin, hiyerarşinin ve dengesizliğin içinde olduğu noktasından hareket ederek bu niteliklerin ortadan kaldırılmasını değil, onlardan yararlanılmasını savunmuştur.

31. A Döviz arbitrajında, farklı döviz piyasalarındaki kur farkından yararlanarak eşanlı alım satım yapılır ve bu durumda risk yoktur. Ancak döviz spekülasyonunda varlığın değerinin artacağı beklentisine göre bugünden alım yapılır. Dolayısıyla gelecekte değer artmama riski vardır.

34. B Göreli yoksulluk, toplumun ortalama refah düzeyinin altında olma durumunu tanımlar. Göreli yoksulluk, bir ferdin ya da hanehalkının, içinde bulunduğu sosyal grubun ya da yerleşim biriminin içindeki diğerlerine göre yoksulluğunu incelediği gibi, bu sosyal grubun ya da yerleşim biriminin diğer grup ve birimlerle karşılaştırılmasını konu edinir. Göreli yoksulluk sınırı kavramı, aynı toplumda yaşayan farklı sınıf ve kategoriler arasında ve aynı zamanda farklı toplumlar arasında bir karşılaştırma yapma olanağı sağlar. Bir diğer ifadeyle göreli yoksulluk, maddi kaynakların, toplumda gelenek hâline gelmiş veya en azından özendirilen ve onaylanan normal etkinliklere katılımın ve konfora ve yaşam koşullarına sahip olmanın olanaksız veya son derece kısıtlı hâle getirecek kadar yetersiz kalması olarak tanımlanabilir.

MURAT YAYINLARI

35. E AK modeline göre sermayede azalan getiriye ortadan kaldıran dışsallıklar vardır. Ekonomideki yatırımlar marjinal getiride artışa yol açmaktadır.

38. E İltizam sistemi Türkiye'de Cumhuriyet döneminde değil Osmanlı döneminde kullanılmıştır.

MURAT YAYINLARI

36. C Harrod-Domar Büyüme Modeli'ne göre sermaye yıpranmamaktadır. Bir dönemde yaratılan sermaye stokundaki artışın tamamı yatırıma yönelecektir.

39. A 1. Beş Yıllık Kalkınma Planı 1963-1967 dönemi kapsar ve ilk perspektif planlar içerisinde. İlk perspektif planlarda yıllık ortalama %7 büyüme hedefi belirlenmiştir.

MURAT YAYINLARI

37. D 24 Ocak 1980 kararları kamu kesiminin ekonomideki payını küçültmeye yönelik politikaları içermektedir.

40. B 1989 tarihli 32 sayılı karar ile sermaye hareketleri üzerindeki sınırlamalar kaldırılmıştır. Böylece yerleşiklere döviz satın alma ve bulundurma hakkı tanınmıştır. Yerleşiklere yurt içi ve yurt dışından döviz kredisi alma izni verilmiştir. Ayrıca dışarıdaki yerleşiklere Türk menkul kıymetlerini alma ve satma hakkı ile bu menkul kıymetlerden elde ettikleri kârı yurt dışına transfer etme izni verilmiştir.

• MALİYE ÇÖZÜMLER •

1. E Pareto etkinlik kriteri veri bir gelir dağılımı altında kaynakların etkin dağılımının koşullarını gösterir. Bir gelir dağılımı ne kadar adaletsiz olursa olsun bu gelir dağılımına uygun bir etkin kaynak dağılımı vardır. Kısaca Pareto etkinlik kriteri gelir dağılımında adalet sorunu ile ilgilenmez.

2. B Ortak kamusal mal, mülkiyeti kamuda olan ve birçok kişinin ortak olarak kullandığı bir tüketim malı ya da üretim faktörüdür. Bir kişi bu kaynağı daha çok tüketirse diğerlerine daha az kaynak kalacaktır. Dolayısıyla bu malı kamusal yapan özellik tüketimden dışlanamaz olmasıdır. Ortak kullanım malları tüketiminde rekabet olan ancak tüketimden mahrum bırakılamayan özellikleri olan bir piyasa aksaklığı durumudur. Ortak kamusal mallarda devletin müdahale aracı olarak ortaya çıkan en önemli uygulama, kullanıma bazı sınırlamalar getiren düzenlemelerdir.

3. C Pigou vergisi, firmaların üretim miktarını belirlerken kullandığı marjinal özel maliyetleri gösteren piyasa arz eğrisinin, marjinal sosyal maliyetleri de kapsamasını ve böylece üretim miktarının toplumsal optimum düzeyde oluşmasını sağlar. Bu toplumsal optimum üretim miktarı, piyasa üretim miktarının altında oluşacaktır.

4. A Piyasa, devletin hiçbir müdahalesi olmadığı durumda belirli bir gelir dağılımı yaratmaktadır. Buna birincil gelir dağılımı ya da fonksiyonel gelir dağılımı adı verilir. Bu aşamada üretim sürecine katılan üretim faktörleri üretim sonucunda kendi faktör paylarını gelir olarak alırlar. Devlet bu birincil gelir dağılımına bazı araçlarla müdahale edebilir. Devletin sübvansiyon veya vergi gibi araçlarla müdahalesi durumunda ortaya çıkan gelir dağılımına ikincil gelir dağılımı adı verilir.

5. D Baumol Nispi Verimlilik Yaklaşımı'nda, kamu kesiminin ekonomideki payının artışını nispi fiyatlar ile açıklamıştır. Baumol ekonomiyi verimli ve verimsiz sektör olarak ayırır. Kamu kesimi daha çok hizmet sektöründen oluştuğu için emek yoğunudur ve bu nedenle yıllar itibarıyla önemli bir verimlilik artışı görülmez. Ancak kamuda ücretler özel sektörü takip ettiği için verimlilik artışına dayanmayan bir fiyat artışı yaşanacak ve bu artış bütçeyi şişirecektir.

6. D **Kamu harcamalarının sınıflandırılma nedenleri:**

- Kamu harcama türleri hakkında sağlıklı bilgi sahibi olmak
- Kamu harcamalarının iktisadi ve mali sonuçlarını görmek
- Bütçe-plan ilişkilerinde uyum sağlayarak devlet muhasebesinin temelini oluşturmak
- Kamu harcamalarından mali bir araç olarak bilinçli şekilde yararlanmak

7. D **Klasik Maliyecilere göre bir harcamanın kamu harcaması olabilmesi için taşıması gereken özellikler:**

- Harcamanın kamu makamları (kamu tüzel kişileri) tarafından yapılmış olması
- Harcamanın sosyal (toplumsal) ihtiyaçları karşılamak amacıyla yapılmış olması
- Harcamanın belirli usullere uyularak yapılmış olması
- Harcamanın parasal (nakdi) bir harcama olması

8. C Kamu harcamalarının ekonomik sınıflandırması, harcamaların ekonomik etkilerine göre yapılır. Belirli bir dönemdeki kamu harcamaları ile o dönemin (cari) üretimi arasında ilişki kuran kamu harcamaları sınıflandırmasıdır. Bu sınıflandırmaya dâhil kamu harcamaları, reel (gerçek) ve transfer harcamaları olarak iki ana gruba ayrılmaktadır. Bu ayrımında harcamaların cari dönem üretimini ve fiyat düzeyini etkileyip etkilememesine ya da ekonomide mal ve hizmet akımlarına yol açıp açmamasına bakılır. Yapılan kamu harcaması ekonomide mal ve hizmet akımı yaratıyorsa reel, yaratmıyorsa transfer harcaması kabul edilir.

MURAT YAYINLARI

MURAT YAYINLARI

9. E Kamu harcamalarında gerçekte artış, kamu harcamalarındaki rakamsal artış ile birlikte kişi başına sunulan hizmette de artış yaşanmasıdır. Buna neden olan unsurlar; iktisadi, sosyal, siyasi, teknolojik ve askeri nedenlerdir.

10. E **Denk bütçe çarpanının varsayımları:**

- Harcamalar mal ve hizmet alımına yönelik olmalı yani reel harcamalar olmalıdır.
- Faiz oranları değişmeden kalmalıdır.
- Özel sektör yatırımları olumsuz etkilenmemelidir.
- Reel harcamalardan yararlananlar ile vergi ödeyenlerin marjinal tüketim eğilimi aynı olmalıdır.
- Toplumun marjinal tüketim eğilimi bilinmektedir ve aynı zamanda sabittir.

11. C 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'na göre vergi beyanamesi kanuni veya ek süreler içinde verilmekle beraber beyannamede vergi matrahına ilişkin bilgiler gösterilmemiş bulunursa, takdir komisyonu tarafından 15 günden az olmamak üzere bir mühlet verilerek vergi matrahına ilişkin bilgileri vermeye ve kanuni defterlerini ibraz etmeye davet olunur. Bu davet üzerine mükellef istenilen bilgileri verir ve kanuni defterlerini ibraz ederse, defter ve vesikalar ihticaca salih bulunmak şartıyla, mükellefe takdir olunacak matrah defter ve vesikaları kayıtlarına göre tespit olunacak miktardan fazla olamaz.

12. B Her bireyin aynı tercihlere sahip oldukları varsayımı altında, aynı fayda fonksiyonu her birey için kullanılabilir. Bireylerin eşit mutlak fedakârlıklarına göre vergi yüklenmesi sonrası, her bir bireyin toplam fayda kaybı eşit olur. Bir başka deyişle yükümlülerin faydasından kesilen birim aynı olduğundan, fedakârlık, her gelir seviyesinde eşit olmakla beraber, sonuçta herkesin katlandığı fedakârlık da eşit olur.

13. C Gelir getiren servet unsurlarının vergilendirilmele-ri ve masraf unsuru olan bu vergilerin başkasına devredilememesi, verginin amortismanıdır. Böylece vergi, dolayısıyla servet unsurunun değeri azalır.

14. C Verginin karşılıksız olması özelliğine göre, devlet vergi aldığı için hiçbir mükellefe karşı özel olarak herhangi bir hizmet taahhüdüne girmez. Mükellefler yapacakları vergi ödemeleri karşılığında doğrudan yarar bekleme hakkına sahip değildirler. Ancak vergilerin genel, global karşılığı kamu harcamalarıdır. Eğer vergide karşılık olsaydı az vergi verene az, çok vergi verene çok hizmet sunulurken; hiç vergi vermeyene de hiç kamu hizmeti sunulmazdı.

15. A Sınıf usulü artan oranlılıkta, mükelleflerin elde etmiş oldukları gelirlerinin tamamı, büyüklük itibarıyla rast geldikleri sınıfın vergi oranıyla vergilendirilir. Sınıf usulü artan oranlı tarife harcanabilir gelir açısından gelir dağılımını tersine çevirebilir.

16. C Yansıma, birbirini takip eden dört aşamadan meydana gelen bir süreçtir: Ödeme, vurgu, aktarma ve yerleşme.

1. Ödeme Aşaması: Vergi yükümlüsünün vergiyi ödemesidir. Verginin yansımasından bahsedebilmek için verginin yasal yükümlüsü (kanuni mükellef) tarafından alacaklı vergi dairesine ödenmesi gerekmektedir.

2. Vurgu Aşaması: Ödenen verginin yükünün mükellefçe algılanmasıdır. Kanuni mükellefin ödediği vergiden dolayı mali baskı hissetmesi ve bir yük olarak algılanması (vurgu) sonucu bu vergiyi bir başkasına aktarma kararına varmasıdır.

3. Aktarma aşaması: Vergi yükünün aktarılmasıdır. Aktarma, vurgudan sonra vergi yükünün bir başkasına geçirilmesi olayıdır. Aktarma olayı tamamıyla ekonomik koşullara bağlı bir olaydır. Eğer piyasa koşulları uygunsa verginin yansıtılması kolaylaşacak, uygun değilse zorlaşacaktır.

4. Yerleşme Aşaması: Yerleşme, verginin artık aktarılamayacak şekilde bir kişi veya kişi grubu üzerinde kalmasıdır. Vergi genellikle nihai tüketici üzerinde yerleşir. Verginin üzerinde yerleştiği kişiye, yani vergi nedeniyle gelirinde veya satın alma gücünde azalma olan kişiye **fiili mükellef, taşıyıcı veya yüklenici** denir.

17. B **Aynı vergiler;** verginin konusu olan mal ya da hizmet cinsinden ödenen vergilerdir. Osmanlı dönemindeki aşar, ağnam vergileri gibi. II. Dünya Savaşı döneminde 1943 - 1945 arası yıllarda uygulanan "Toprak Mahsulleri Vergisi" geçici bir dönem için uygulanmakla birlikte aynı vergidir.

MURAT YAYINLARI

MURAT YAYINLARI

18. B 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'a göre Türkiye Cumhuriyeti adına devlet iç borcu ve devlet dış borcu almaya, Hazine geri ödeme garantisi, Hazine karşı garantisi vermeye ve verilen garantilerin şartlarında değişiklik yapmaya, dış finansman temini izni vermeye hibe almaya, dış finansman imkânlarını dış borcun devri, anlaşmanın mali şartlarına bağlı kalarak dış borcun ikrazı, dış borcun tahsisi yoluyla kullandırmaya ve yeni malî yükümlülük yaratmaya, bu borç ve yükümlülükler ile bunlardan kaynaklanan Hazine alacaklarını yönetmeye Hazine ve Maliye Bakanı yetkilidir.

19. C Borçlanmanın mali nedenleri:

- Bütçe döneminde ortaya çıkan öngörülememiş, olağanüstü hizmetlerin ve giderlerin finansmanında gelir idaresinin teknik yetersizliğe düşmesi
 - Kamu açıklarının ve bütçe açıklarının finansmanı
 - İtfanın (vadesi gelmiş borçların) finansmanı
 - Maliye politikası aracı olarak kullanma
- Sağlıklı kentleşme ve sanayileşmenin finansmanı borçlanmanın sosyal nedenleri arasında yer alır.

20. E Emanet paralar, gerçek ve tüzel kişilerce geçici olarak Hazineye yatırılan ya da Hazineye bırakılmış olan paralardır. Bu paraların zilyedi devlet olduğu halde sahipleri gerçek veya tüzel kişilerdir. Devlet emanet paraları hak sahipleri geri alıncaya kadar herhangi bir faiz ödemeden kullanır.

21. A İç borçlar iç tasarruflara dayanır, iç borçlanma yurt içi kaynak miktarını arttırmaz, sadece kaynakların kamu kesimi tarafından daha fazla, özel kesim tarafından daha az kullanımına yol açar. Ancak ödendiğinde yurt içi kaynak miktarı artar. Dış borçlanma ise dış tasarruflara dayanır, ekonomide kullanılacak toplam kaynak miktarını artırır, ancak yurt içi tasarrufları arttırmaz. Ancak ödendiğinde yurt içi kaynak miktarı azalır.

22. D Fark ödemeyi gerektiren konversiyonda devletin faiz yükü değişmez, ancak tahvil sahibi eline geçen faiz miktarını muhafaza edebilmek için devlete ek bir sermaye öder. Ödenecek sermayenin miktarı borçlanmanın faizini piyasa faiz haddine eşitleyecek şekilde belirlenir. Bu durumda borç faizi piyasa faizine eşitlenir ve devletin elde ettiği taze para kadar borç miktarı artar. Fark ödemeyi gerektiren konversiyonda tahvilin faiz oranı artmadığı halde, piyasa faiz oranlarındaki düşüş kadar devlet anapara fazlası ödediği için devletin borç yükü artmaktadır.

23. E 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na göre gelir ve gider tekliflerinin hazırlanmasında dikkate alınan unsurlar aşağıdaki gibidir:

- Orta vadeli program ve malî planda belirlenen temel büyüklükler ile ilke ve esaslar
- Kalkınma planı ve yıllık program öncelikleri ile kurumun stratejik planları çerçevesinde belirlenmiş ödenek tavanları
- Kamu idarelerinin stratejik planları ile uyumlu çok yıllık bütçeleme anlayışı
- İdarenin performans hedefleri

24. D 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na göre merkezî yönetim bütçe kanununun süresinde yürürlüğe konulamaması halinde, geçici bütçe kanunu çıkarılır. Geçici bütçe ödenekleri, bir önceki yıl bütçe başlangıç ödeneklerinin belirli bir oranı esas alınarak belirlenir. Geçici bütçe kanununun da çıkarılmaması durumunda, yeni bütçe kanunu kabul edilinceye kadar bir önceki yılın bütçesi yeniden değerlendirilerek uygulanır. Cari yıl bütçesinin yürürlüğe girmesiyle geçici bütçe veya yeniden değerlendirilerek uygulanması sona erer ve o tarihe kadar yapılan harcamalar ve girişilen yüklenmeler ile tahsil olunan gelirler cari yıl bütçesine dahil edilir.

25. B 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na göre genel veya kısmi seferberlik, savaş ilanı veya zorunlu askeri hazırlıkların yapıldığı olağanüstü hallerde Millî Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı bütçelerindeki mevcut ödenekler, bu idarelerin ödenek toplamaları aşılmamak şartıyla, birleştirilerek kullanılabilir. Bu durumda da mevcut ödeneklerin yeterli olmaması halinde toplam ödenek tutarının yüzde on beşine kadar ek harcama yapılabilir. Yukarıda sayılan hallerde sevk ve intikalle ilgili giderler için, harcama yetkililerinin onayıyla görevlendirilecek mutemetlere gereken miktarda avans verilebilir ve gönderilecek ödenekle istinaden bir ay içinde mahsup edilir.

MURAT YAYINLARI

MURAT YAYINLARI

26. B Genellik ilkesinden sapmalar:

- Şartlı bağış, hibe ve yardımlar adem-i tahsis ilkesinden sapmadır.
- Bütçe dışı fon uygulaması, genellik ilkesinden sapmadır. Tanıtma Fonu, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu, Özelleştirme Fonu, Savunma Sanayiini Destekleme Fonu ve Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu.

Ancak uluslararası normlara göre İşsizlik Sigortası Fonu, Sosyal Güvenlik Kurumu kabul edildiğinden bütçe dışı fon kapsamına dâhil edilmemiştir. Dolayısıyla genellik ilkesinden sapmanın istisnası değildir.

27. C **Bütçenin Siyasi Fonksiyonu:** Bütçenin temel siyasi fonksiyonu, halkın bütçe yapma hakkı olan bütçe hakkının, seçtiği temsilcileri eliyle parlamentoda gerçekleşmesini sağlamaktır. Bütçenin siyasi fonksiyonunun bir boyutu, bütçenin hazırlanması, uygulanması, kontrolü ve denetlenmesi aşamalarının tamamının TBMM'nin siyasi denetimi altına alınmasıdır. Bu fonksiyonun bir diğer boyutu da hükümetin ve hükümeti kuran siyasi partilerin siyasi görüşlerini yansıtmayı, hükümetin siyasi rengini taşımasıdır.

28. E Devlet bütçelerindeki yatırım harcamalarını önce makro büyüklükler olarak saptayıp sonra bunu kamu hizmetleri arasında bölüştürmeye tabi tutan dokümanlara **yatırım bütçesi** denir. İskandinav ülkelerinde ve ABD eyaletlerinde tatbik edilmiştir. Türkiye'de uygulanmamıştır. Bütçe açıklarını gizleyebilir. Kamu maliyesi disiplini bozabilir. Yatırımların terkinini değiştirebilir.

29. C 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'a göre amme borcunun vadesinde ödenmesi veya haczin tatbiki veyahut hacz olunmuş malların paraya çevrilmesi amme borçlusunu çok zor duruma düşürecekse, borçlu tarafından yazı ile istenmiş ve teminat gösterilmiş olmak şartıyla, alacaklı amme idaresince veya yetkili kılacağı makamlarca; amme alacağı 36 ayı geçmemek üzere ve faiz alınarak tecil olunabilir.

30. E 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nda belirtilen mücbir sebepler:

- Vergi ödevlerinden herhangi birinin yerine getirilmesine engel olacak derecede ağır kaza, ağır hastalık ve tutukluluk
- Vergi ödevlerinin yerine getirilmesine engel olacak yangın, yer sarsıntısı ve su basması gibi afetler
- Kişinin iradesi dışında vukua gelen mecburi gaybubetler
- Sahibinin iradesi dışındaki sebepler dolayısıyla defter ve vesikalarının elinden çıkmış bulunması

31. E 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'na göre gelir gerçek kişi tarafından elde edilir. Tüzel kişi tarafından elde edilen gelir 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu kapsamında vergilendirilir.

32. A 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'na göre serbest meslek kazancında indirilebilecek giderler:

- Ticari kazanç ile aynı giderler
- Mesleki yayınlar için ödenen bedeller
- Serbest meslek erbabı aynı evde oturuyor ve çalışıyorsa;
- Ev kendisinin ise masrafların ve amortismanın yarısı
- Ev kira ise masrafların yarısı, kiranın tamamı

33. E Emlak vergisinde beyanname yoktur, ancak bazı değişikliklerin bildirilmesi gerekir. Bunlar:

- Yeni inşa edilen binaların kullanılmaya başlanması
- Mükellefin değişmesi
- Binaya yapılan her türlü eklenti
- Binanın harabiyeti
- Binanın kullanım amacının değişmesi
- Arazinin fidanlaştırılması
- Arazinin parsellenerek arsaya dönüştürülmesi
- Belli bir sebebe bağlı olarak bir bölgedeki emlakın değerinin %25 artması veya azalması

MURAT YAYINLARI

MURAT YAYINLARI

34. C KDV matrahına dahil edilecekler:

- Sigorta, vade ve kur farkı
- Yükleme, boşaltma ve ambalaj giderleri
- Komisyon giderleri, vergi, resim, harçlar

KDV matrahına dahil edilmeyecekler:

- İskontolar
- Hesaplanan KDV

38. C Bir ekonomide toplam talep yetersizliği sonucu oluşan kapasite düşüklüğü ve işsizlik durumunda yaşanan istikrarsızlık durgunluktur. Bu durumda genişletici politikalar kullanılarak kamu harcamaları arttırılır ve vergiler azaltılır. Böylece açık bütçe politikası izlenmiş olur.

MURAT YAYINLARI

35. D Kamu harcamalarındaki artışın IS eğrisini sağa kaydırarak faizlerde yaratacağı artış, özel sektör yatırım harcamalarında azalışa yol açar. Bu durum maliye politikasının araçları ile amaçları arasındaki çatışmaya bir örnektir.

39. B

- Spekülasyon güdüsüyle para talebinin faiz esnekliği sonsuz (LM eğrisi yatay ve gelir artışına rağmen faiz oranı yükselmemekte) ve yatırım talebi faize duyarsız ise; maliye politikası etkindir.
- Spekülasyon güdüsüyle para talebi faize karşı duyarsız, yatırım talebinin faiz esnekliği sonsuz (IS eğrisi yatay, gelir artışına rağmen faiz oranı artmamakta) ise; para politikası etkindir.
- Gerek spekülasyon güdüsüyle para talebinin gerekse yatırım talebinin faiz esneklikleri 0 ile 1 arasında ise hem maliye hem de para politikaları etkindir.

36. E İradi ya da ihtiyari maliye politikasında, ekonomide istikrarı sağlamak için alınması gerekli önlemler maliye politikasını yürütmekle yetkili siyasi karar birimlerinin takdirine dayalıdır. İradi maliye politikası gecikmeler sorunu nedeniyle istikrar bozucu olabilir.

MURAT YAYINLARI

37. B Yapısal enflasyon, darboğaz, kıtlık, tarımın doğal koşullara bağlılığı gibi yapısal sorunlar nedeniyle arzın arttırılamaması sonucu oluşan fiyat artışıdır.

40. A Nakit esaslı kamu açığı, toplam nakit ödenen kamu harcamaları ile vergi ve vergi dışı gelirlerin dahil olduğu toplam nakit elde edilen gelirler arasındaki farktır.

COPYRIGHT © MURAT YAYINLARI LTD. ŞTİ.

Deneme Sınavının her hakkı saklıdır. Hangi amaçla olursa olsun, deneme sınavlarının tamamen veya bir kısmının Murat Yayınları Ltd. Şti.'nin yazılı izni olmadan kopya edilmesi, fotoğrafının çekilmesi, herhangi bir yolla çoğaltılması, yayımlanması ya da kullanılması yasaktır. Bu yasağa uymayanlar gerekli cezai sorumluluğu ve deneme sınavlarının hazırlanmasındaki mali külfeti peşinen kabullenmiş demektir.

Öneri ve bilgi için; 0312 231 31 21
www.muratyayinlari.com
facebook.com/muratyayincilik
dizgi@muratayinlari.com